

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ МІСТА

Янголенко О.С.

Науковий керівник – Колесник Т.М., канд. екон. наук, доцент

У двадцять першому сторіччі все більша увага приділяється трудовим ресурсам як найважливішому фактору виробництва і головною продуктивною силою суспільства. Власне трудові ресурси – це частка населення, що досягла певного віку, має необхідний рівень фізичного розвитку, знання та навички і спроможна приймати участь у виробництві матеріальних і духовних благ. Сьогодні трудові ресурси є стратегічно важливим фактором для роботи будь-якого підприємства в умовах нестабільної економіки, невичерпним резервом підвищення діяльності підприємства, який суттєво впливає на його конкурентоспроможність і визначає напрям подальшого розвитку. Проте сьогодні проблема ефективного використання трудових ресурсів досліджена недостатньо і потребує подальшого вивчення і використання даних наукових досліджень задля розробки якісних програм щодо покращення стану на ринку праці.

Одним із головних факторів використання трудових ресурсів є власне їх кількість. Проте сьогодні демографічна ситуація в Україні є невтішною. На 01.01.2016 кількість постійного населення склала 42,59 млн. осіб (без урахування тимчасово окупованих територій). У 2013 році кількість населення була 45,37 млн., у 2008 – 46192,3 [1], тобто ми можемо бачити стійку тенденцію до зниження кількості населення. Окрім того, важливою є зміна вікової структури населення України внаслідок старіння населення. Так, наприклад, якщо порівнювати дані 2010 і 2014 років, у 2010 населення віком 16-59 років та населення старше за 60 років було відповідно 29,328 млн. і 9,471 млн., а у 2014 – 28,373 і 9,753 млн. відповідно. Усі ці тенденції необхідно приймати до уваги в подальших роботах. При цьому рівень безробіття в Україні в I кварталі 2015 року становив 9,6% економічно активного населення.

Важливим фактором також є загальний рівень освіти трудового ресурсу. Наразі в Україні є тенденція до зниження кількості студентів в університетах: тоді як в 2007/8 навчальному році в університетах 3-4 рівня акредитації навчалось 2372,5 тис. студентів, к 2015/6 навчальному року ця цифра впала до 1375,2 тис, на що впливає багато економічних, соціальних, культурних, політичних факторів. Ще більш невтішною виглядає ситуація при розгляді ринку праці у розрізі кількості випускників навчальних закладів, що працюють за спеціальністю. Так, Опитування рекрутингової компанії HeadHunter, проведене у 2011 ро-

ці, засвідчило, що 37,4% респондентів працевлаштувалися не за спеціальністю, 25,7% – у сфері, близькій до здобутого фаху, і лише 36,6% – безпосередньо за ним [2]. Нажаль, детальної та репрезентативної статистики за цим питанням немає, що вказує на необхідність проведення глибших досліджень.

Ще одним фактором, який впливає не тільки на стан трудового ресурсу, а й на ситуацію в країні загалом є еміграція. При вивченні проблем використання трудових ресурсів значущою є ситуація «відтоку мізків». За даними Міжнародної організації з міграції, із січня 2010 року до червня 2012 року, 1,2 млн. осіб, тобто 3,4% населення у віці від 15 до 70 років, працювали чи шукали роботу за кордоном. При цьому 15% з них мали закінчену вищу освіту, ще 15% - базову вищу або неповну вищу освіту. З осіб, що мігрували до «Нового світу» у 2011 році 64% - особи віком до 30 років, ще 17% - віком від 31 до 40 років. [3] Відповідно до даних дослідження, проведеного в рамках проекту МОМ у 2014-2015 рр., за кордоном перебувають для здійснення трудової діяльності близько 700 тис. громадян України.

Таким чином, вивчивши наведені вище показники, можна сказати, що сьогодні на перешкоді найбільш ефективному використанню трудових ресурсів стоять такі проблеми, як висока безробіття, погіршення демографічної ситуації, дисбаланс освіти і працевлаштування, високі темпи еміграції та високі показники безробіття. Усі ці фактори потребують подальшого більш детального вивчення задля розробки програм поліпшення ситуації на ринку праці в Україні.

1. Населення: [Електрон. ресурс] Державна служба статистики України. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/ds/nas_rik/nas_u/nas_rik_u.html, вільний. – Дата звернення: 21.02.2016. – Назва з екрана.

2. Міграція в Україні: факти і цифри: [Електрон. ресурс] – Міжнародна організація з міграції (МОМ): Представництво в Україні, 2013 – Електронні текстові дані. – Режим доступу : http://iom.org.ua/sites/default/files/ukr_ff_f.pdf, вільний. – Дата звернення: 21.02.2016. – Назва з екрана.

НАПРЯМКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МІСТА ХАРКОВА

Опаленик Д.Я.

Науковий керівник – Колесник Т.М., канд. екон. наук, доцент

На сьогоднішній день, Харків є одним із найбільших міст за показником ділової активності в Україні, що дозволяє йому проявляти себе не тільки у якості осередку бізнес-діяльності, а й міста, що завдяки своєму широкому колу ділових відносин може впливати на приріст інвестицій і залучати численні джерела для свого різностороннього розвитку. Проте для успішного розвитку необхідно дотримуватись